

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаци неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Страшне поражене Англичан.

(X) Несміливо признали ся Англичани до пораженя, яке їм заподіяли Бури минувшої пятниці в західнім Трансвалю, а се кидає яке світло, на удержувану навмисне Англичанами п'ятому над південною Африкою. Полон генерала Метуена, втрата значна в людях, конях, гарматах і воєнних припасах має в тім останнім пораженою лише підрядне значінє. Все те може Англія перетерпіти і доповнити. Але головна річ лежить в суперечности, яка проявляє ся між розпорядкованим Англією оптимістичним поглядом про воєнне положенє, а дійсностю, яка показала ся наглядно. Війскові круги здавна вже зневірливо приймали англійські справозданя про хід війни в Африці, а обставина, що про понесене 7. с. м. поражене, подане телеграфічно Кіченером уже 8. і 9. с. м., повідомлено загал Англії аж 10. с. м., виправдує найкрасше сю зневіру до англійських справоздань. Затаювано в Англії сю вість два дні в надії, що Бури, котрі доси зараз визволювали полонених і тепер звольять лорда Метуена з полоненими воєнками. Коли би се було стало ся, були би Англичани знов мовчали, як свого часу про полон генерала Френша і інших, поки би по тижнях або місяцях ся вість всякими манівцями дійшла до відомости Європи. Імовірно Делерей був так обережний, позаяк Англичани проти всяких воєнних прав розстріляли полоненого генерала Шеперса, що задержав Метуена в полоні, що би мати в руках репресивний спосіб, наколи би Англичани схотіли так само розстріляти полоненого генерала Крайцінгера. Се справдешня немезида Англичан, що їх варварске лютованє супроти полонених дає привід до розкриваня їх закрашуваних справоздань.

Але не тільки англійські справозданя воєнні показали ся замилованєм очий всему світові, але й їх виславлювана система блокових домів, до якої війскові круги спершу відносили ся з певним недовірєм, показує ся безхосенною. Доси не повело ся спинити тими коштовними блоковими лініями ані одного воєнного відділу Бурів. Спершу поносили Бури великі втрати, але відтак почали переривати сі лінії, наганяючи на сітки з кільчастого дроту поміж блоковими домами стада худоби і в останнім місяці уживали легких гармат для острілюваня самих домів блокових. Тепер забрали Бури на сході і заході Трансвалю стілько гармат Англичанам, що могли би оружити ними більшу часть своїх значнійших відділів. Се ясна річ, що блокові домі безпечні лише супроти стрілів піхоти, але в тій хвилі втраять своє значінє, скоро лише Бури звернуть проти них вистріли із здобутих на Англичанах гармат.

Найновіше поражене потверджує другий ще, проти англійскої воєнної управи підношений, а Англичанами все відпираний докір. Докір сей відносить ся до світского

міністерства війни в Лондоні, котре за недбало з яркою несвідомістю всякі воєнні приготуваня з самого почину війни. Почавши від Булера, кожний командуєчий генерал в південній Африці протестував проти якости насиланого там матеріялу воєнків, коний, потягових звіврат, який їм насилало міністерство війни, що руководило ся більше купецькими, як воєнними інтересами. Воєнки, котрі вже з поверховности не надавали ся до служби, шапки, якими ледво можна би по місті де-що возити, їхали до Африки, що би лише виповнити понесені втрати. Але се була ще найменша шкода, позаяк сі воєнки і коні ледви доходили до фронту противника. Найбільшим лихом такого доповнюваня втрат було, що насилано зовсім не вивчених воєнків і підфіцірів, і в прериях наловлені, нениучені коні і мули, з заморських кольоній до Африки, а ті часто сполохані викликували переляк між англійським війском і доводили до пораженя.

Лорд Робертс, особливий комендант, що по своїй грубій помилці що-до кінця війни переміняв трудну задачу полководця в південній Африці на вигіднійший уряд воєнного критика в Лондоні, був першим, що на вість про найновіше поражене Англичан, забрав голос в палаті лордів. Він заявив, що здержує ся від уємної критики Метуена, поки не буде відомо, хто завинив се поражене. Як та критика мала би випасти, показав уже Робертс супроти Булера, Френша і інших генералів, але з таким успіхом, що навіть повернувші з Африки війська ремонтували супроти неї, поки осужденим Робертсом генералам не вернено їх урядів. Тепер, коли один з найспосібнійших і найвитревалійших генералів англійських попав в полон, можна знов сподівати ся некорисного осуду Робертса. Коли з Робертсом почавши, начальники корпусів, дивізіонери а навіть бригадіери покинули невдячне африканське бовище, позаяк війна нібито на покінченю, або за-для підірваного ніби-то здоровля, Френш і Метуен витривали перед противником, хоч останній занедужав і був ранний. Вина пораженя лежить лише в англійській воєнній управі, яка показала грубе незнанє неприятельських сил. Успіх Бурів не дає ще надії на їх побіду, бо такі успіхи часто бувають в партизанській війні, але й служить доказом, що до кінця війни ще дуже далеко, що Європу обманювано систематично і що справа Бурів не є так дуже безвиглядна, як деякі європейські правительства думають.

БОДРИМ СЯ!

(В справі оснужуваня Сокільських товариств).

(Конець).

Матерне товариство всвідлаючи при за-снованю своїх самостійних філій має моральний обовязок дбати не тільки про їх удержанє, але також уживати всіх своїх сил і впливів в цілі доведена їх до як найвишого розвою. Сей

обовязок сповняє товариство головне через уді-люване рад і вказівок, так що-до поодиноких случаїв конкретних, як і що-до загального становища, яке товариства сокільські в справах народних і загально-суспільних завимати повинні.

Таким чином удержує ся безпереривна звязь помежи всіма «Соколами», котра полягаючи не на примусі, але на обоцільнім довірю і дружескій любові, є о много сильнійшою від всіх урядових і статутних зносин.

Всіх тих догідностей лишени товариства самостійні (не-філії) з тої причини, що не посідаючи ніякої звязи з другими «Соколами», не мають ні права, ні спроможности користувати ся помічю подібних до себе товариств і через се приневолені суть стояти тільки одинцем. Того рода житє потягає за собою знова цілковите здержанє поступу і дальшого розвою, а сироваджує майже все такі товариства самостійні до ряду товариств касинових. Ті товариства, що хотять такої сумної долі уникнути, мусять лучити ся в союзи і платити знатні вкладки на покритє видатків союзних, котрі рідко коли привносять успіхи, що стояли би у відповідній пропорції до коштів.

З сего представленя виходить, що найвідповіднійшою формою товариств гімнастичних є самостійні філії «Сокола» львівського, котрі, як оперті на окремих статутах, становлять властиво товариства цілковито самостійні і котрі в разі потреби (н. пр. на случай некорисних для народу кон'юктур в головнім заряді) можуть, без права заперечуваня зі сторони товариства матерного, перемішати ся навіть в товариства цілком самостійні.

Пояснивши, який рід товариств сокільських є так для членів, як і для нашої суспільности найдогіднійший, кличемо до вас, родимці!

Завяжуть самостійні філії «Сокола» львівського!

Щоби охочим людям помочи при завязуваню товариств сокільських, постановила старшина львівського «Сокола», аби Руснів позальвівських приймаючи в замісцеві члени за одноразовим зложенєм при вступі 2 корони вписового і за оплатою вкладки, яка вносьть річно 2 корони і може бути плаченою в квартальних ратах з гори. Рівночасно згодила ся старшина, що в місцевостях, з котрих буде кільканацять членів, має коштом львівського «Сокола» бути заснована самостійна філія, якій матерне товариство зверне вкладки всіх її членів з посліднього року. Дальші вкладки членів дочернього товариства будуть вже в цілости належати до него самого, без обовязку вляченя яких не-будь оплат на річ «Сокола» у Львові, так, що матерній «Сокол» остає обмежений лишень на тих кільканацять корон, які виплинуть титулом вписового перших членів замісцевих і які мають безжадної дальшої доплати зі сторони філії служити не тільки на покритє (бодай вчасті) коштів переписки, висиланя відпоручників і всіх інших видатків, які випливають зі зносин товариства головного з філією.

Спосіб завязаня самостійної філії є слідуєчий. Особа, котра хоче заложити філію, присилає будьто сама за себе, будьто спільно зі своїми знакомими до львівського «Сокола» відповідну квоту за впис і вкладку замісцеву на один, або і більше кварталів, почім старає ся придбати в кругах своїх

знайомих як найбільше членів. Коли число цих членів винесе кільканайцять осіб, на той час «Сокол» львівський замінене одного з таких членів своїм делегатом і пішле на его руки взорець філіяльного статута. Сей статут члени даної місцевости на своїх ad hoc скликаних сходинах змінять, або доповняють, а вкінці в п'ятьох примірниках підпишуть і відішлють до «Сокола» у Львові, до дальшого урядованя.

По затвердженю статута, стануть скликані загальні збори філії в цілі укланяюваня товариства і введе-ня его в жите.

В сей спосіб отвирає ся широке поле до щирої праці над добром нашого народу і его суспільности і маємо надію, що поклик наш «Бодрім ся» в недовгій часі буде звеніти у всіх сторонах не тільки Галичини, але і нашої Буковини.

Старшина «Сокола» у Львові.
Альфред Будзиновский Денис Кучика
голова. справник.

Університет через підписку.

Під таким заголовком появилася брошура в Чернівцях, яка поставила собі за ціль доказати, що досягнути нам найвищу школу неможливо інакше, як через підписку, т. є. з власної ініціативи і власними силами.

Коли по переведеню сецесії руської молодіжки з львівського університету — виводить згадана брошура — зродила ся вперше думка колючої і наглої потреби русько-українського університету, стало ясно всім Русинам, що дорога добути університет через Відень не принесе результатів.

Між Русинами — сказано там — є дві групи що-до теоретичних поглядів на завдане і будучність держави. Одні придержують ся тої школи німецьких філософів і економістів, яка придумала теорію про всеоб'ємну державу, яка після ходу історичних подій, поволи обійме всі функції народного господарства. Після них нерозумно противілати сій природній еволюції устрою людської суспільности, а радше підпирати его і тому ідолови-державі посвятити все, принести в жертву цілого себе. Се революційні-поступовці між Русинами.

Друга група, консервативів, придержуєсь репрезентативної теорії, після якої все має кермувати ся одними руками, або хоть з одного центра через представителів народа. Ті представителі можуть дати нам найліпші закони, а

вистарчать видати гарні закони, щоби і нація була щаслива.

Тота найчисленніша група Русинів пере-свідчена, що все добро не в наших руках, а під замком у тих представителів, та що все залежить від вітру, який там в горі віє. І над марною бесідою в парламенті пишуть більше як над епохальною працею якого економіста в своїм краю! Тому то ті круги Русинів і ті наші заступники, що бавлять ся в державних мужів і розбирають нашу політику з якогось «державного» становища, стають в очевидній суперечности з інтересами нашої нації.

Автор брошури заявляє обі сї теорії хибними. Держава повстала з потреби оборони рідного краю. Сї головною функцією була первісно і остала до тепер — війна, а сї формою військова організація з монархом на чолі.

«Зародок держави то начальник варварських племен, що веде племя на війну; других задач держава тодішня не знає. З розширенням цивілізації повстає поволи кляса воєнків-феодалів, котрі суть маленькими монархами в відношеню до підданих і мають усю адміністрацію і судівництво над ними. Але монарх сам має над клясою воєнків судівництво і адміністрацію, отже до держави вже належать крім війни, дві дальші функції. Коли пізійше через зріст міст і загальної культури скріпилась власть принципіу монархічного і коли повстала несвідомо тенденція з вирівнаня всіх людей держави яко підданих в противенстві до всемогучого абсолютного монарха, відбирає монарх-держава судівництво і адміністрацію низшу клясі воєнків, і навіть стремить усунути осібну клясу воєнків, а повинність оборони краю зробити уділом всіх підданих. На тій ступені монарх-держава бере на себе вже багато функцій більш господарської натурі: школи, дороги, пошти, а навіть стараєсь вливати безпосередно на різництво, торгівлю, промисли. Та все таки найважійшою функцією держави остала оборона горожан від сусіда. І власне через ту головну функцію держава приняла на себе багато інших, хотій они будім на позір зовсім иншого характера. Так здавалось би, що на примір вишні школи не стоять в звязи з війною. А оно так не є. Бо ося війна вимагає певної централізації, під сильною рукою, а послідна держить ся чинознаками для котрих заложено школи».

(Дальше буде).

НОВИНКИ.

— Календар. Ві вторник: гр.-кат. Конона; рим.-кат. Едварда. — В середу: гр.-кат. 42 мучеників аморійських; рим.-кат. Йосифа.

— Руський драматичний конкурс порішено в неділю, дня 16. л. марца. Засідане конкурсєвої комісії відбуло ся в кравім Видлі під проводом радника кравого Видлі, Верещинського. Явили ся члени комісії: проф. Володимир Шухевич, проф. Ілїрій Огоновский, посол др. Евгеній Олесницький, проф. др. Ол. Колесса, проф. Ілля Кокоруда, проф. др. Кирило Студинський. Не прибули члени: проф. др. Стоцький з Чернівців і проф. др. Володимир Коцовский, що перебуває тепер в Петербурзі. Оба останні прислали письма. Не взяли участь в сїм році в осуді конкурсєвих творів взагалі задля перетяженя иншими занятями: проф. Мих. Грушевский, пос. Олександр Барвінський, радник, др. Дамян Савчак. Народам комісії прислухував ся член кравєвого Видлі, радник Глїдзук. Твори обговорювано незвичайно всеосторонно від 10. год. рано до 1/2 2. год. пополуд. З тринайцяти творів, присланих на конкурс, преміювано три. Замітне, що першої нагороди в квоті 500 К не признано жадному творови. Другу нагороду в квоті 400 К одержав автор драми «В народі», третю в квоті 300 К автор драми: «Бара совісти», четверту в сумі 300 К автор поважної комедії означеної «№. 1222». Отворено коверти. Автором «В народі» є Українець, Ів. Стешенко, творцем «Кари совісти», галицький Русин, директор руської гімназії в Перемишлі, Гр. Цеглиньский, а творцем «№. 1222» є Українка, пані Любов Олександра Яповєка. Оба українські твори взяті з жатя інтелігенції, драма Григор. Цеглиньского а жатя селян.

— Важне для народних учителів. Реколекції духовні для народних учителів відбудуть ся під Протекторатом Іх Високо-Преоєсьвященства Митрополита в духовній семінарії у Львові на днях 24, 25, 26, 27. і 28. с. м. Перша наука буде дня 24. с. м. о год. 7 1/2. вечером. Ті народні учителі, котрі схотіли би взяти участь в згаданих реколекціях, найдуть поміщенє і удержанє в духовній семінарії і зволють повідомити про те наперед ректорат (адреса: Ректорат духовної семінарії у Львові ул. Коперника ч. 36.). Кошти удержаня за цілий час реколекцій для менше засібних учителів покрий фонд реколекційний.

— Тарасове сьвято в Коломиї. Всі українськоруські товариства в Коломиї устроюють дня 20. марца с. р. в салі Каєи оцадности вечерю в честь ХЛІ роковин смерти Тараса Шевченка. Чистий дохід призначений на «Народний Дім» а по части на руську 4-клясову школу в Коломиї. Програма: 1) Вєгупіє слово — проф. В. М. 2) Масляк-Кишакевич. «Рута», мішаний хор кол. Боян з орхестрою. 3) Шевченко-Нижанковський. «Минули літа молоді», сольо мезосопраноє п. О. З. в супроводі скрипки і фортепана пп. К. Г. і М. К. 4) Лисенко. Rapsodie sur des thèmes de l'Ukraine; фортепаяноє сольо, відграє п. М. Г. 5) Шевченко-Січинський. «Діппро реве», мішаний хор з фортепаяно. 6) Масляк-Шуман. «Не зрюю сліз», сольо мезосопраноє з фортепаяно. 7) Шевченко. «Титар», деклямація, п-ні Слобода-Крушел-ницька. 8) а) Гавницький. «Серенада», б) Шуман. «Мрії», сольо скрипковє в супроводі фортепаяно. 9) Шевченко-Кишакевич. «Тарасова піч», мішаний хор в супроводі орхестри. — Початок точно о год. 7 1/2. вечером. — Ціна місць: Фотель 2 К, крісла перворядні 1 К 50 с., другорядні 1 К. Партер 80 с., для учени-

1

ОЛЕКСА КУЗЬМА.

На перебії!

Пробудив ся серед діймаючого зимна, яке вкоротило довжину його снієвілого тіла о добру половину. Як живе срібло в склянній рурці термометра, так він стягнув ся на старенькій цератовій софі, скулив ся до купи, сягаючи колінами трохи не до бороди. Рад був зменшити розміри свого тіла ще під зглядом ширини, та на жаль не розпоряджав в тій цілі відповідними мязами. Вдоволяв ся бодай тим, що міг притулити рамена до грудий та гріти собі руки під вахами. Ноги покинув на потялу морозови. Вони впрочім до сего привикли. Як закодябили ще вчера вечером, коли укладав ся на спочинок, так витривали вірно сему становию до рава. Прийде ще на них черга ліпшої долі, от скоро лишень встане, зачне рухати ся...

Звинений в клубок, як собака, дивував ся, що дряхла ковдра та зимовий плащ немов сприягли ся сїєї ночі з морозом. Замість гріти обдають його таким їдким холодом, що цїрки на голих раменах та шні вибуяли до величини зерняти гороха.

Обернув ся на другий бік, позатикав старанно всі щелини, якими міг добути ся зимний воздух, і пробував заснути. Хоть чверть го-

дини продрімати ся, бо цілу ніч не спав а мучив ся. Якісь дивовижні сні переслідували його на перебію з прикрою сьвідомістю докучливого зимна, серед якого він без уини добирає собі догіднійшого положеня, поправляв покривало, брав дальше участь в прикрих мріях, то знов мостив ся як на гвізді курка.

Чвертьгодинна дрімка уготвала-б трохи роздразнені нерви, скріпила-б зболіле, худе тіло. А потім знов той безковечний день...

Ах, проклятий послугач! Вже добуваєть ся... Зірвав ся швидко і чим боржій почав налягати черевки. На смерть забув, що вони без обцасів! Послугач за ніяку ціну не сьміє їх бачити. Вже досить кривить писком на вид його вбожества та поводить ся супроти него з міною магната. Тепер мав би причину вважати його скінченим ділом...

Отворив послугачеві двері.

— Пан вже встали? Так вчасно?

— Маю пильну роботу.

— То прошу скинути черевки, я очищу.

Що за глупий помисл: маю пильну роботу! Цікаво, яку? Не вже мінати в скарпнтках висидіти годі?

— Ні, ні, їх нині чистити не треба.

Послугач взяв лише черевки з перед ліжка, де бовванів спорий клунок, закутаний в плахти та лахи.

— Але нині мороз! З роду такого не пам'ятаю. На подвірю знайшов замерзлого воробця.

— Відачисько...

— Та може пани дадуть на дрова. Тут мало що тепліше, як на дворі. Вже з тиждень не палено.

Хуцнув густим клубом білої пари, яка, здавалось, на очах перемінилась в иней або сніг.

— Дамо, дамо, пізнійше трохи.

Сказав неправду о стілько, о скілько поповнив граматичну ошибку, говорячи про одну особу в числі многім. Міг дати може сплячий товариш, бо сам не мав зломаного шельога.

Станув над його ліжком і глядів на клунок лахів, які підносили ся та спадали ритмічно і зраджували під собою щось живого. Глядів уважно, немов бажав із розмірів корчливости сего «щось» означити докладно стан комватної температури. Та головню ходило йому о розвязку проблема, о скілько те «щось» годне реагувати на прикрі впливи сїєї температури. Бо передо-всім треба би зготовити якесь сьвіданє, а відтак годило б ся таки затопити в печі, що разом сполучене з видатком двох-трех шісток.

— Денисе, вставай! О осьмій маєш виклад.

Затріцало ліжко, з під клунка плахт та лахів висунула ся розбурхана чуприва.

— Чому не наставив самовара, Семене?

— Твоя черга нині.

— Філософ!

Денис почав мерщій убирати ся, кланцяючи зубами від стужі.

— Оо, вугля нема?

— Нема...

Сховав руки в кишені і глядів нонуро у

ків, селян і гарнізону 30 с., галерія 40 с., для селян 20 сот. — По концерті буде комерс в сумежній салі.

— **Тарасове свято в Бучачі.** «Руська Бесіда» в Бучачі уладжує дня 23. с. м. (в неділю) музикально-вокальний *вечер в честь пам'яті Тараса Шевченка* в салі «Сокола». Початок о 7. год. веч. Вступ від особи 2 К; карти вступу в торговлі п. К. Рогозинського.

— **3 товариства «Просвіта».** Справоздане за місяць лютий 1902. р. Гол. Виділ відбув в тім місяці 4 засідань, на яких полагоджено отсі справи: Принято до відомости, що співаник — «Наша дума» — українсько-руські народні пісні п. Філарета Колесси вже вийшов з друку і буде коштувати 2 К 50 с. 2) Друк книжочки «Збір деклямацій» вже укінчено і розсилає ся членам яко книжочку за марець і цвітень с. р. 3) Редакцію календаря на рік 1903. поручено п. Кирилови Кахникевичеві. 4) Принято до відомости, що Філія в Комарні намірає устроїти загальні збори і віче економічне, а Філія в Рогатині загальні збори дня 27. лютого с. р. та рішено яко відпоручника вислати п. Короля. 5) До Філії в Камінці ступиловій, що уряджувала вечер вокально-деклам. в честь Т. Шевченка вислано п. Горбая з скупіткою. 6) Принято до відомости, що Виділ краєвий уділив позичок читальням: в Книгичах в сумі 600 К; в Товаристві 500 К; в Вишатчах 1.000 К; в Журові 900 К. 7) Принято до відомости справоздане Читальні «Просвіти» в Немпріві і рішено вислати приванне тій читальні на руки голови о. Кириляна. 8) Стипендією ім. Тараса Шевченка, в квоті 200 К наділено п. Модеста Сосенка, маляря, пробуваючого на студиях в Монахові, а стипендією ім. Фронца — Юл. Ленція уч. IV кл. 2. гімназії в Перемишлі. Стипендію за помогою ім. Евзевія Грушкевича в квоті 200 К відано Ден. Грушкевичеві II кл. гімн. в Самборі. 9) До бібліотеки тов. «Руська хата» в Станиславові подаровано 20 книжочок. 10) Принято до відомости, що фонд ім. Череватенка зріс до повної суми 1.000 рублів і рішено розвизати конкурсу на праці. Принято 116 нових членів.

— **Пишіть всюди по руськи!** З Святиничини пишуть нам: Минулого місяця с. р. мав-ем нагоду бачити в суді скаргу векселеву Ч 323/2 з канцелярії д-ра Окуневського з Городенки по лімежці випсану, в котрій жидок Маер Зоргер обжаловує мужика Дмитра Лисака Яця з Городенки о квоту векселеву 180 К. Видно, пан др. Окуневський цілком не руководить ся еим покликком, ему байдуже, а се не перший раз. Цікавий я, як темний мужик арозуміє сю скаргу і чи жидок не буде з сего користати.

— **3 Станиславові** пишуть нам. Наймолодшій з тутешніх товариств «Руська Хата», котре згуртувало в собі широкую середню верству міську, стало ся дуже добре розвивати. В товаристві відбули ся вже 3 відчити, котрі читали п. Рибчук, професор гімназії, др. Янович, лікар і о. Барш, парох Угдичова. В місяці дало товариство дві забави, які під кожним зглядом добре випали і привнесли значний дохід на добродійні цілі тай на власний дім. На сих вечерках можна було статити особи з всіх верств нашої суспільности. «Руська Хата» згуртувала навіть тих Русинів, що або не належали до ніяких, або до чужовародних організацій. Се то-

вікно. Ледяні цвіти, присипані грубою верствою снігу, заступили світ непривітним муром і віяли таким холодом, як би ціла комната находила ся серед підбігунових криг. Зашитий в медвежу шкіру Ескімос не парівав би у ній на тепло.

— Як то, ані хліба, ані цукру?
— Ані нафти... Все вийшло.

Повали оба в глибоку задуму, якої сильний зміст не дуже був глибокий. На десять днів перед першим оба лишили ся без крейцара в кишені, без всяких средств до життя!

Без крейцара в кишені... Деякі філософи мовлять, що абсолютне вільноє духа з неволі материяльних інтересів се найідеальнійший стан, до якого може взнести ся розумна людина. Сей степенев совершенства удалось ім обом осягнути виймовково легко, без ніяких трагічних борб души із змісловим тілом, без торжественного виріканя світових розкошій. Та ледви чи навіть славний Діогенес радів би такою «дурничкою», наколи-б його бочку перенесено з під теплого клясичного неба до кавалерского помешканя Семена та Дениса, а в додатку сказано йому цілком серіозно: «О, блаженний чоловіче, твоє нужденне тіло не буде їсти цілих десять днів!» Га, не всякому поталанило уродити ся у клясичному віці.

(Дальше буде).

вариство має свій хор, котрий і хорови «Бонна» не уступає; сей хор причиняв ся до урзумаічвання своїх вечерків. Остатними часами киряка кацапска стала підсувати ся під се товариство, але найшла однудушну відправу від свідомих своєї народности членів «Хати».

Філія тутешня «Просвіти» розширила значно свою бібліотеку — будь то дорогою закупка, будь даровими книжками новішої руської літератури популярної, белетристичної і наукової — так що може вдоволити потребам читателів різних станів.

Що неділі підчас великого посту уряджує Філія руського Товариства педагогічного відчити для ширшої публіки.

Русько-українські товариства приготувалють Шевченковий обхід — а гімназійна молодіж устроює концерт в честь Тараса в театральній салі.

— **Ельокубраці Dziennik-a polsk-ogo.** Ми вже нераз мали нагоду зазначити, що міродайним органом інформаційним для різних польських Дзєнніків, Словів, Народуфків, Курьєрків і т. п. про жите Русинів є «Галічанін». Всякі нісенітні ельокубраці сего «дзєв'яка» польска праса підхоплює горячково, а закрасивши їх на свій лад, кормить сею кацапско-польскою саламахою своїх читателів. Шипту такої саламахи з ранішого «Dziennik-a polsk-ogo» подаємо для приміру. Dziennik наводять за «Галічаніном» опис Гогольського свята у Львові і цитую за ним сі слова: «Ще перед 15 літами у нас, в Галічині, не було би можливе таке торжественне святкованне памяти Гоголя, як було вчерашне. Се літературне і народне свято подібно, як устроєне у Львові в 1899. р. Пушкінівске торжество, є ясным доказом, що русска гадка обіймає у нас щораз ширій круг і проникає щораз глибоше галицько-руську суспільність». — Сю брехливу самохвальбу «Галічаніна» Dziennik заосмотрив отсим власним тенденційно глухим висновком: «Спостжежене Галічаніна єст істотне слухнем. І ми встєтими зданя, же українська гайдамачизна в результатє повенкца тилько шерегі партії московської, в кгруей прендзей, чи пузьней, споткаюм сєи вшиєткє братнє душе боритєлюф руськіх».

— **Москвофільські залищанки.** З Москви доносять, що тамошне славянське товариство одержало з Софії від болгарського товариства пропозицію до злуки всіх славянських товариств. Болгарське товариство проєктує також зорганізувати центральний міжнародний комітет славянський, котрий щороку змінює би місце свого побуту і переносив ся до різних столиць славянських країв.

— **Вимудрував.** Tygodnik samborsko-droho-buski доносить таку історію: В марці 1901. р. асентеровано до війска Кирила Будза, сина Федя з Жукотина коло Турки. Федь вніє рекламу, що він старий і нездібний до праці і просив, аби увільнено з війска его сина-одинака. Коли прийшло ся Федьови ставати перед комісією в Самборі, він підлятив 60-літнього Дмитра Возняка і сей станув перед комісією. Делегат з Жукотина б. війт Захар Будза, мабуть свояк інтересованого, потвердив тожсамість особи і Кирила увільнено з війска. В лютім с. р. відбувало ся вже весіле Кирила Будза. Коли гості бавили ся як найліпше, вийшли жандарми до хати і увязнили Федя, Кирила і Захара Будзів і відставили їх до суду за обманство перє. війсковою комісією.

— **3 віденської праси.** Тижневник Zeit переминаять ся небавом в дзєвник. В тій цілі утворило ся акційне товариство з капіталом 2 мільонів корон.

— **Для М. М.,** убогої матери 5 дітей, прислали на руки нашої редакції В.П. Доброді: Др. Д. Кулик, адвокат в. Кутах 5 К і Ольга Левицка в Винниках 3 К; — разом 8 К.

— **До милостивих сердець** звертає ся о поміч убога, старша жєнщина, мати 5 малолітніх дітей, якої муж нездібний до праці задля тяжкої недуги. Ласкаві датки приймає наша Адміністрація з зазначенєм «для М. М.»

— **На книжочку вкладову Товариства взаїмн. кредиту «Дністер» ч. 1800** на фонд запомоговий для академічної молодіжи волинули дня 15. марца с. р. дальші датки в сумі 105 К 60 с. і дня 16. марца 15 К; по день 16. марца включно вплатило 58.068 К 26 с.

— **Родимці! Памятайте про будову руського театру у Львові!**

Посмертна оловістка.

— **Стефанія Бойківна,** б. семинаристка II р., упокоїла ся у Львові дня 15. с. м. в 18. році життя. В. с. п!

Телеграми.

Прага, 17. марца. Провід молодческого сторонництва оголошує обіжник, який вказує, що Чехи поводили ся доселі терпеливо супроти правительства, але їх терпеливість вже скінчила ся. Правительство має час до полагодження бюджету. Коли до того речинця правительство не приступило би до діла і не могло би достарчити доказів, що має волю і власть до виповнюваня сего, що становило усліве парламентарного завішеня оружя, чєскі послі виступлять з резерви і займають наново беззглядно воєнне становище; нехай тоді діє ся з парламентом і конституцією, що воля.

Відень, 17. марца. Ві вторник відбуде ся друге читанє бюджетової провізорії, а потім, як нагла справа, увійде на дзєвний порябок конвенція з Мексиком. Святочні фєрії починають ся в п'ятницю і до сего часу надіють ся полагодити «висші школи» в бюджетовій дискусії.

Будапешт, 17. марца. Урядовий дзєвник оголошує письмо цєсаря до бар. Фєрварого, в яким висказує бажанє, щоби міністер гонведів остав дальше на своїм становищу.

Берлин, 17. марца. З Царгороду телеграфують до «Berliner Tagblatt-u», що дня 13. с. м. арештовано там знов 60 офіцєрів різних ранг. Число арештованих офіцєрів в двох послїдних тижнях вносіть 146. Межи арештованими находять ся два генерали дивізії. Міністер війни видав декрет, закаузуючий всім офіцєрам учащати до європейських клубів.

Льондон, 17. марца. Дзєвники доносять, що лорд Вольселєй удає ся до полудневої Африки для розслїдження положєня на воєнним терєні, щоби здати королеви довірочне справозданє.

Подяка.

Дня 1. л. марта похоронили ми Найліпшу Жєну, Найсердечнійшу Матір, Печаливу Бабуно, Вікторію з Качалів Студинську. В нашім родиннім нещастю почувалмо ся до обовязку, бодай сею дорогою, аложити сердечну подяку Тим Високоповажаним Знакомим і Другам, що від дали останну прислугу Незабутній Покійниці. Сердечне Спасибіг шлемо Впр. Отцям: деканови Вол. Громницкому з Тернополя, о. Ів. Любовичеві з Острова, о. А. Мироневичеві з Березовиці, о. Ем. Волянському з Ходачкова, о. Із. Глинському з Буцневи, о. І. Дякову з Жєребок, о. Вас. Левицькому з Дичкова, що відспівали соборну службу Божу та відвели Покійницю на місце вічного спочинку. Впр. о. Мироневичеві дякуємо ще з окрема за глибоко відчутє, прашальне слово а а. Дякову за приїзд на поминальне богослужєне на дни 3 марта. Немєньше сердечну подяку передаємо Вив. Паням: Любовичевій з Острова, Мироневичевій з Березовиці, Матильді Поховєкїї і Юлії Лопатаньскїї з Тернополя, що не зважаючи на лиху дорогу, прибули на похороні. Слова сердечної подяки перєсилаємо нашим Неодієним Сусїдам, Вив. Паньству, Марії і Петрови Дверницьким, що майже до останних хвиль життя Покійниці не опуєкали єї постелі, заняли ся устроєнем цілого похорону та аложили від себе на домовині вінець. Щирє Спасибіг хорови села Книячки і его дїрігентці, Настї Чикало та хорови з Товстолуга під артистичним проводом учителя, п. Метельского, глибока подяка Хвальним церковним Братвам з Книячки, Товстолуга і Застїнки, що прибули на похорон з процесїями, щирій поклін нашому доброму Сусїдови, учит. п. Томасевичеву, Чєсним Парохїянам Книячки, Товстолуга, Застїнки, що в числї понад тисяч осіб хоронили разом з нами свою Добру Матір, а вкінци Всїй нашїй, близній і дальшїй Родинї та Знакомим чи то за участь в похоронах, чи за слова співчутя.

Від серця дякуємо також др. мед. Рєнахови з Тернополя, що незвичайною дбалостію і совієстнію оточував Покійницю в часї єї тяжкої невилічимої, серцевої недуги.

Біль за великий, смуток за важкий, щоби нас могло стати в сїй хвилі на иньшу подяку.

Книячка, дня 16. л. марта.
о. Писиф Студинський, муж, др. Кирило Студинський, сив, Стефанія Слюзар, дочка, о. Клим, Слюзар, зять, Леонтія з Вахляничів Студинська, невістка, Антонія Студинська, братаниця, Роман, Клим, Володимир Слюзарі, внуки, Ірена Студинська, внучка.

Рахунок оборотовий і білянс

Кравського Товариства кредитового урядників і священиків стовар. зареєстров. з обмеженою порукою у Львові

за час від 1. жовтня до 31. грудня 1901.

I. Рахунок оборотовий:

II. Рахунок білянсу:

Приходи		Розходи		Пасива		Актива			
кор.	сот.	кор.	сот.	кор.	сот.	кор.	сот.		
146	—	—	—	1924	—	1.	З рахунку уділів	—	—
1924	—	—	—	146	—	2.	фонду резервового	—	—
2188	57	80	—	15	13	3.	відсоток наперед побраних	—	—
20	—	1120	—	2108	57	4.	вкладок до обороту	—	—
100	—	1650	—	20	15	5.	зисків і страт	—	—
36	31	8	57	—	—	6.	скриптів	1100	—
43	92	46	81	—	—	7.	векслів	1550	—
—	—	50	—	—	—	8.	льокацій	50	—
—	—	78	80	—	—	9.	інвентаря	78	80
—	—	694	81	—	—	10.	коштів заснованя	694	81
26	49	26	49	—	—	11.	готівки касової	740	24
10	43	—	—	—	—				
4495	72	Приходи	Разом	Розходи	3755	48		4213	85
			до того приходи		4495	72			
			Загальний оборот		8251	20			

Дирекция:

Ів. Бачинський.

Гр. Грозик.

Ан. Серойковський.

Комісія ревизійна:

Юст. Ганкевич.

Ник. Мельник.

Йос. Мойсович.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Снішна.

Нова величава і сензаційна програма!

від 16. до 31. марця 1902.

При співучасті військової музики 24. п. п.

1) **Малецій**, славний претидігитатор. 2) **Les Diess's**, найзаможніший дует французкий. 3) **Revelton-Selina Trio**, найліпший акт силачів на висячх ливвах. 4) **The five Juggling Johnsons**, найвиста американська сензація. 5) **Marcelli**, вальсдувач інструментів. 6) **Nusza Melitta**, польська субретка. 7) **Zetto**, комічний жонглер. 8) **La belle Violetta**, французка субретка. 9) Американський біоскоп.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєне. В неділю і свята два представлєня. Що п'ятниці **High-Life** представлєне. Білєти вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

МУРОВАНІЙ ДІМ

з офіцинами, садом і огородом
в **БЕРЕЖАНАХ** (ч. 4. побіч ставу)
продам сейчас за **4.000 зр.**

Зголошеня приймає Редакция „Руслава“.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892 —

Товариство взаїмних обезпечєнь

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

є одиноким руским Товариством асекураційним.

Фонди „Дністра“ з днем 31. грудня 1901.

Фонд резервоний	386.402 кор. 83 сот.	} разом 645.383 кор. 59. сот.
Резерва премі	205.227 „ — „	
Резерва спеціальна	6.000 „ — „	
Фонд емеритальний	47.753 „ 76 „	

„Дністер“ обезпечєє будинки як також збіже і нашу против шкід огневих. Веїтри ВП. Ординарияти припоручили „Дністер“ Вєч. Духовєньству і всім вірним.

Оплата преміє в „Дністрі“ є уміркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє

„Дністер“ межє своїх членів яко звороти. В р. 1900 і 1901. виносить зворот 8%.

Шкоди виплачує „Дністер“ дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив „Дністер“ 5.075 відшкодовань в сумі 2,656.787 кор.

Члени „Дністра“ можуть без перешкоди зятягати позички в Банку кравєім і касах ошадности, бо каси ті приймають полієи „Дністра“ при позичках гіпотєчєних.

На жите можна обезпечати через „Дністер“ — капітали на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти і т. д. — кравєім Товаристві, а з провізії від тих обезпечєнь відступєє „Дністер“ часть на рускі добродійні ціли

Агєнції перєдає „Дністер“ радо селянам, господарям, особливо де нема „Дністра“. Агєнти заробили 349.486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки о агєнції „Дністра“

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На жите обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Вийшли ліричні поезії

Василя Пачовского.

Книжка перша
під заг.

Розсипані перли

9 аркушів друку малої 8-ки на веліновім папері.

Ціна брош. 1 кор. 60 сот.
оправ. 2 кор.

З пересилкою о 50 сот. більше за реком. посилки. Дістати можна в обох руских книгарнях у Львові. — Найскорше наступить висилка, як гроші придуть на адресу: Володимир Старосольський у Львові, ул. Личаківська ч. 27.

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лєв Лопатинський.

ДО БРАЗИЛІ!

драма з галицького, еміграційного руху в 4 актах. — Ціна 80 сот.

„Діло“ (ч. 53. з дня 7. марта 1898) писєло в фєйлетонї про сю драму: Сам предмет цїє вилі змалювавє его справді артистичєне. Тєндєнция прєхороша. Се здає ся одинокє драматична штука у нашій літературі з так прекрасними гадками, з так похвальними змагєнями. Она може мати прєвеликий, корисний вплив перєдосім на наше сєлянство.

Ся драма надає ся на вистави по читальнях, тим більше, що справа еміграції є ще завєгди у нас актуальною.

Набути можна в Стєвропигійській книгарни у Львові.

Вже вийшов

Альманах руско-українських богословів.

Прєхороше виданє на веліновім папері сто тє лишє 3 корон.

Чистий зиск призначений на запомогєвий фонд академікє.

Замовлєня приймає п. З. Сушко, Львів, Ринок ч. 10. П. п. і друкарня п. Вл. Шийковського, Львів, Копєрника ч. 5. — Також книгарня Тов. Наук. ім. Шевченка, Львів, Чєрнецького ч. 25.

„ТОВАРИШ“

ілюстрований калєндар
на 1902. рік.

Ціна 1 кор. без пересилки почтової; з пересилкою о 10 сот. більше.

Замовляти у Сєня Горука у Львові, площа Домбровського ч. 1.

„ТОВАРИША“ можна набувати також у всіх Філіях „Народної Торговлі“.